

POPRAWKI DO PROTOKOŁU MONTREALSKIEGO

w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową,

sporządzone w Londynie dnia 29 czerwca 1990 r.

(Dz. U. z dnia 14 maja 2001 r.)

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

Dnia 29 czerwca 1990 r. sporządzone zostały w Londynie Poprawki do Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, w następującym brzmieniu:

Przekład

POPRAWKI DO PROTOKOŁU MONTREALSKIEGO

w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową

Artykuł 1: POPRAWKI

A. Ustępy preambuły

1. Ustęp 6 preambuły otrzymuje następujące brzmienie:

zdecydowane chronić warstwę ozonową przez podejmowanie środków zapobiegawczych w drodze uzasadnionej kontroli całkowitej światowej emisji substancji, które zubożają warstwę ozonową, z zamiarem eliminacji tych substancji w oparciu o rozwój wiedzy naukowej, przy uwzględnieniu uwarunkowań technicznych i ekonomicznych oraz mając na uwadze potrzeby krajów rozwijających się,

2. Ustęp 7 preambuły otrzymuje następujące brzmienie:

uznając, że istnieje potrzeba szczególnego uregulowania prawnego, uwzględniającego potrzeby krajów rozwijających się, włącznie z przepisami dotyczącymi dodatkowych środków finansowych oraz dostępu do stosownych technologii, biorąc pod uwagę, że wielkość niezbędnych funduszy możliwa jest do przewidzenia, zaś ich użycie może w sposób znaczący wpłynąć na światowe możliwości naukowego opracowania problemu zmniejszania się warstwy ozonu i jego szkodliwych skutków,

3. Ustęp 9 preambuły otrzymuje następujące brzmienie:

uwzględniając wagę promowania międzynarodowej współpracy w badaniach, rozwoju i transferze technologii zastępczych, związanych z kontrolą i zmniejszaniem emisji substancji zubożających warstwę ozonową, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb krajów rozwijających się,

B. Artykuł 1: Definicje

1. Ustęp 4 artykułu 1 protokołu otrzymuje następujące brzmienie:

4. "Substancja kontrolowana" oznacza substancję wymienioną w załączniku A lub w załączniku B, istniejącą samodzielnie bądź w mieszaninie. Termin ten obejmuje izomery każdej takiej substancji, z wyjątkiem substancji określonych w odpowiednim załączniku, ale nie obejmuje żadnej kontrolowanej substancji lub mieszaniny, która znajduje się w wytworzonym produkcie, innym niż pojemnik używany do transportowania lub składowania tej substancji.

2. Ustęp 5 artykułu 1 protokołu otrzymuje następujące brzmienie:
5. "Produkcja" oznacza wielkość produkcji substancji kontrolowanych pomniejszoną o ilość tych substancji zniszczonych technologicznie, w sposób zaaprobowany przez strony, oraz pomniejszoną o ilość tych substancji całkowicie zużytych jako surowiec w produkcji innych chemikaliów. Ilości przetworzone i ponownie zużyte nie będą wchodziły w zakres pojęcia "produkcja".
3. Po ustępie 8 artykułu 1 protokołu dodaje się ustęp 9 w następującym brzmieniu:
9. "Substancja przejściowa" oznacza substancję wymienioną w załączniku C do protokołu, istniejącą samodzielnie lub w mieszaninie. Termin ten obejmuje izomery każdej takiej substancji, z wyjątkiem substancji wymienionych w załączniku C, ale nie obejmuje żadnej substancji przejściowej lub mieszaniny znajdującej się w wytworzonym produkcie, innym niż pojemnik używany do transportowania lub przechowywania takiej substancji.

C. Artykuł 2 ustęp 5

Ustęp 5 artykułu 2 protokołu otrzymuje następujące brzmienie:

5. Każda strona może, w ciągu jednego lub wielu okresów kontrolnych, przekazać innej stronie jakąkolwiek część swojego obliczeniowego poziomu produkcji, podanego w artykułach od 2A do 2E*), pod warunkiem że połączone poziomy obliczeniowe produkcji zainteresowanych stron, dla każdej grupy kontrolowanych substancji, nie przekroczą limitów produkcji ustalonych w tych artykułach dla tej grupy. Taki transfer produkcji powinien być zgłoszony do sekretariatu przez każdą z zainteresowanych stron z podaniem warunków takiego transferu oraz okresu, którego transfer dotyczy.

---

*) Artykuły 2A i 2B wymienione w zmianach do Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, z dnia 29 czerwca 1990 r. (Adjustments to the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer) zostaną opublikowane w terminie późniejszym.

D. Artykuł 2 ustęp 6

W ustępie 6 artykułu 2 po wyrazach "substancji kontrolowanych", użytych w tekście po raz pierwszy, dodaje się wyrazy:
"z załącznika A lub załącznika B"

E. Artykuł 2 ustęp 8 (a)

W ustępie 8 (a) artykułu 2 protokołu po użytych w różnych przypadkach wyrazach "niniejszy artykuł" dodaje się użyte w różnych przypadkach wyrazy:
"oraz artykuły od 2A do 2E"

F. Artykuł 2 ustęp 9 (a) (i)

W ustępie 9 (a) (i) artykułu 2 protokołu po wyrazach "załączniku A" dodaje się następujące wyrazy:
"oraz/lub załączniku B"

G. Artykuł 2 ustęp 9 (a) (ii)

W ustępie 9 (a) (ii) artykułu 2 protokołu skreśla się wyrazy:
"w stosunku do poziomów z roku 1986"

H. Artykuł 2 ustęp 9 (c)

W ustępie 9 (c) artykułu 2 protokołu skreśla się wyrazy:
"reprezentujących co najmniej pięćdziesiąt procent całkowitego zużycia przez strony substancji kontrolowanych"
i dodaje się wyrazy:
"reprezentujących większość stron działających na podstawie ustępu 1 artykułu 5, obecnych i głosujących, oraz większość stron nie działających w taki sposób, obecnych i głosujących"

I. Artykuł 2 ustęp 10 (b)

W ustępie 10 artykułu 2 protokołu skreśla się lit. (b), a ustęp 10 (a) artykułu 2 otrzymuje oznaczenie ustępu 10.

J. Artykuł 2 ustęp 11

W ustępie 11 artykułu 2 protokołu po wyrazach "niniejszy artykuł" użytych w odpowiednich przypadkach dodaje się w tych samych przypadkach wyrazy:

"oraz artykuły od 2A do 2E"

K. Artykuł 2C: Inne w pełni chlorowcowane CFCs

Po artykule 2 dodaje się artykuł 2C:

Artykuł 2C Inne w pełni chlorowcowane CFCs

1. Każda ze stron zapewni, by w ciągu dwunastomiesięcznego okresu, rozpoczynającego się 1 stycznia 1993 r., oraz w każdym dwunastomiesięcznym okresie następującym po nim obliczeniowy poziom zużycia substancji kontrolowanych z grupy I załącznika B nie przekroczył rocznie 80 procent obliczeniowego poziomu jej zużycia na rok 1989. Każda ze stron produkująca jedną lub więcej z tych substancji zapewni, by w tych samych okresach obliczeniowy poziom jej produkcji tych substancji nie przekroczył rocznie 80 procent obliczeniowego poziomu jej produkcji przewidzianego na rok 1989. Jednakże dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb stron działających na podstawie ustępu 1 artykułu 5 obliczeniowy poziom ich produkcji może przekroczyć ten limit, nie więcej jednak niż o 10 procent obliczeniowego poziomu ich produkcji na rok 1989.

2. Każda ze stron zapewni, by w ciągu dwunastomiesięcznego okresu, rozpoczynającego się 1 stycznia 1997 r., oraz w każdym dwunastomiesięcznym okresie następującym po nim obliczeniowy poziom zużycia substancji kontrolowanych z grupy I załącznika B nie przekroczył rocznie 15 procent obliczeniowego poziomu jej zużycia na rok 1989. Każda ze stron produkująca jedną lub więcej z tych substancji zapewni, by w tych samych okresach obliczeniowy poziom jej produkcji tych substancji nie przekroczył rocznie 15 procent obliczeniowego poziomu jej produkcji na rok 1989. Jednakże dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb stron działających na podstawie ustępu 1 artykułu 5 obliczeniowy poziom ich produkcji może przekroczyć ten limit, nie więcej jednak niż o 10 procent obliczeniowego poziomu ich produkcji na rok 1989.

3. Każda ze stron zapewni, by w ciągu dwunastomiesięcznego okresu, rozpoczynającego się 1 stycznia 2000 r., oraz w każdym dwunastomiesięcznym okresie następującym po nim obliczeniowy poziom zużycia substancji kontrolowanych z grupy I załącznika B nie przekroczył zera. Każda ze stron produkująca jedną lub więcej z tych substancji zapewni, by w tych samych okresach obliczeniowy poziom jej produkcji tych substancji nie przekroczył zera. Jednakże dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb stron działających na podstawie ustępu 1 artykułu 5 obliczeniowy poziom ich produkcji może przekroczyć ten limit, nie więcej jednak niż o 15 procent obliczeniowego poziomu ich produkcji na rok 1989.

L. Artykuł 2D: Czterochlorek węgla

Po artykule 2C dodaje się artykuł 2D:

Artykuł 2D Czterochlorek węgla

1. Każda ze stron zapewni, by w ciągu dwunastomiesięcznego okresu, rozpoczynającego się 1 stycznia 1995 r., oraz w każdym dwunastomiesięcznym okresie następującym po nim obliczeniowy poziom zużycia substancji kontrolowanych z grupy II załącznika B nie przekroczył rocznie 15 procent obliczeniowego poziomu jej zużycia na rok 1989. Każda ze stron produkująca jedną lub więcej z tych substancji zapewni, by w tych samych okresach obliczeniowy poziom jej produkcji tych substancji nie przekroczył rocznie 15 procent obliczeniowego poziomu jej produkcji na rok 1989. Jednakże dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb stron działających na podstawie ustępu 1 artykułu 5 obliczeniowy poziom ich produkcji może przekroczyć ten limit, nie więcej jednak niż o 10 procent obliczeniowego poziomu ich produkcji na rok 1989.

2. Każda ze stron zapewni, by w ciągu dwunastomiesięcznego okresu, rozpoczynającego się 1 stycznia 2000 r., oraz w każdym dwunastomiesięcznym okresie następującym po nim obliczeniowy poziom zużycia substancji kontrolowanych z grupy II załącznika B nie przekroczył zera. Każda ze stron produkująca jedną lub więcej z tych substancji zapewni, by w tych samych okresach obliczeniowy poziom jej produkcji tych substancji nie przekroczył zera. Jednakże dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb stron działających na podstawie ustępu 1 artykułu 5 obliczeniowy poziom ich produkcji może przekroczyć ten limit, nie więcej jednak niż o 15 procent obliczeniowego poziomu ich produkcji na rok 1989.

M. Artykuł 2E: 1,1,1-trójchloroetan (metylochloroform)

Po artykule 2D dodaje się artykuł 2E:

Artykuł 2E 1,1,1-trójchloroetan (metylochloroform)

1. Każda ze stron zapewni, by w ciągu dwunastomiesięcznego okresu, rozpoczynającego się 1 stycznia 1993 r., oraz w każdym dwunastomiesięcznym okresie następującym po nim obliczeniowy poziom zużycia substancji kontrolowanych z grupy III załącznika B nie przekroczył rocznie obliczeniowego poziomu jej zużycia na rok 1989. Każda ze stron produkująca tę substancję zapewni, by w tych samych okresach obliczeniowy poziom jej produkcji tej substancji nie przekroczył rocznie obliczeniowego poziomu jej produkcji na rok 1989. Jednakże dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb stron działających na podstawie ustępu 1 artykułu 5, obliczeniowy poziom ich produkcji może przekroczyć ten limit, nie więcej jednak niż o 10 procent obliczeniowego poziomu ich produkcji na rok 1989.

2. Każda ze stron zapewni, by w ciągu dwunastomiesięcznego okresu, rozpoczynającego się 1 stycznia 1995 r., oraz w każdym dwunastomiesięcznym okresie następującym po nim obliczeniowy poziom zużycia substancji kontrolowanych z grupy III załącznika B nie przekroczył rocznie 70 procent obliczeniowego poziomu jej zużycia na rok 1989. Każda ze stron produkująca tę substancję zapewni, by w tych samych okresach obliczeniowy poziom jej produkcji tej substancji nie przekroczył rocznie 70 procent obliczeniowego poziomu jej produkcji na rok 1989. Jednakże dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb stron działających na podstawie ustępu 1 artykułu 5 obliczeniowy poziom ich produkcji może przekroczyć ten limit, nie więcej jednak niż o 10 procent obliczeniowego poziomu ich produkcji na rok 1989.

3. Każda ze stron zapewni, by w ciągu dwunastomiesięcznego okresu, rozpoczynającego się 1 stycznia 2000 r., oraz w każdym dwunastomiesięcznym okresie następującym po nim obliczeniowy poziom zużycia substancji kontrolowanych z grupy III załącznika B nie przekroczył rocznie 30 procent obliczeniowego poziomu jej zużycia na rok 1989. Każda ze stron produkująca tę substancję zapewni, by w tych samych okresach obliczeniowy poziom jej produkcji tej substancji nie przekroczył rocznie 30 procent obliczeniowego poziomu jej produkcji na rok 1989. Jednakże dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb stron działających na podstawie ustępu 1 artykułu 5 obliczeniowy poziom ich produkcji może przekroczyć ten limit, nie więcej jednak niż o 10 procent obliczeniowego poziomu ich produkcji na rok 1989.

4. Każda ze stron zapewni, by w ciągu dwunastomiesięcznego okresu, rozpoczynającego się 1 stycznia 2005 r., oraz w każdym dwunastomiesięcznym okresie następującym po nim obliczeniowy poziom zużycia substancji kontrolowanych z grupy III załącznika B nie przekroczył zera. Każda ze stron produkująca jedną lub więcej z tych substancji zapewni, by w tych samych okresach obliczeniowy poziom jej produkcji tych substancji nie przekroczył zera. Jednakże dla zabezpieczenia podstawowych potrzeb stron działających na podstawie ustępu 1 artykułu 5 obliczeniowy poziom ich produkcji może przekroczyć ten limit, nie więcej jednak niż o 15 procent obliczeniowego poziomu ich produkcji na rok 1989.

5. Strony rozpatrzą w 1992 r. możliwość przyspieszenia terminarza redukcji ustalonego w tym artykule.

N. Artykuł 3: Obliczanie poziomów kontrolnych

1. W artykule 3 protokołu po wyrazach "artykułów 2" dodaje się wyrazy:
", od 2A do 2E,"
2. W artykule 3 protokołu po wyrazie "załącznik A" użytym w różnych przypadkach dodaje się wyrazy użyte w odpowiednich przypadkach:
"lub załącznik B"

O. Artykuł 4: Kontrola handlu z nie-stronami

1. Ustępy od 1 do 5 artykułu 4 zostają zastąpione następującymi ustępami:
  1. Od dnia 1 stycznia 1990 r. każda ze stron wprowadzi zakaz importu kontrolowanych substancji wymienionych w załączniku A z jakiegokolwiek państwa niebędącego stroną niniejszego protokołu.
  - 1bis. W ciągu jednego roku od chwili wejścia w życie tego ustępu każda ze stron wprowadzi zakaz importu kontrolowanych substancji wymienionych w załączniku B z jakiegokolwiek państwa niebędącego stroną niniejszego protokołu.
  2. Od dnia 1 stycznia 1993 r. każda ze stron wprowadzi zakaz eksportu kontrolowanych substancji wymienionych w załączniku A do jakiegokolwiek państwa niebędącego stroną niniejszego protokołu.
  - 2bis. W ciągu jednego roku od chwili wejścia w życie tego ustępu każda ze stron wprowadzi zakaz eksportu kontrolowanych substancji wymienionych w załączniku B do jakiegokolwiek państwa niebędącego stroną niniejszego protokołu.
  3. Do dnia 1 stycznia 1992 r. strony powinny, zgodnie z procedurami przewidzianymi w artykule 10 Konwencji, opracować w formie załącznika wykaz produktów zawierających kontrolowane substancje wymienione w załączniku A. Strony, które zgodnie z tymi procedurami nie zgłosiły zastrzeżeń do załącznika, w ciągu jednego roku od chwili jego wejścia w życie wprowadzą zakaz importu tych produktów z jakiegokolwiek państwa niebędącego stroną niniejszego protokołu.
  - 3bis. W ciągu trzech lat od chwili wejścia w życie niniejszego ustępu strony powinny, zgodnie z procedurami przewidzianymi w artykule 10 Konwencji, opracować w formie załącznika wykaz produktów zawierających kontrolowane substancje wymienione w załączniku B. Strony, które zgodnie z tymi procedurami nie zgłosiły zastrzeżeń do załącznika, w ciągu jednego roku od chwili jego wejścia w życie wprowadzą zakaz importu tych produktów z jakiegokolwiek państwa niebędącego stroną niniejszego protokołu.
  4. Do dnia 1 stycznia 1994 r. strony określą warunki wykonalności zakazów lub restrykcji importu produktów wytwarzanych przy użyciu kontrolowanych substancji wymienionych w załączniku A, lecz ich niezawierających, z państw niebędących stronami niniejszego protokołu. Po określeniu warunków wykonalności strony opracują w formie załącznika, według procedur przewidzianych w artykule 10 Konwencji, listę tych produktów. Strony, które zgodnie z tymi procedurami nie zgłosiły zastrzeżeń do załącznika, w ciągu jednego roku od chwili jego wejścia w życie wprowadzą zakaz importu tych produktów z jakiegokolwiek państwa niebędącego stroną niniejszego protokołu.
  - 4bis. W ciągu pięciu lat od chwili wejścia w życie niniejszego ustępu strony określą warunki wykonalności zakazów lub restrykcji importu produktów wytwarzanych przy użyciu kontrolowanych substancji wymienionych w załączniku B, lecz ich niezawierających, z państw niebędących stronami niniejszego protokołu. Po określeniu warunków wykonalności strony opracują w formie załącznika, według procedur przewidzianych w artykule 10 Konwencji, listę tych produktów. Strony, które zgodnie z tymi procedurami nie zgłosiły zastrzeżeń do załącznika, w ciągu jednego roku od chwili jego wejścia w życie wprowadzą zakaz importu tych produktów z jakiegokolwiek państwa niebędącego stroną niniejszego protokołu.
  5. Każda ze stron będzie podejmować, w możliwie najszerszym zakresie, działania zniechęcające do eksportu technologii produkcji i utylizacji kontrolowanych substancji do jakiegokolwiek państwa niebędącego stroną niniejszego protokołu.
2. Ustęp 8 artykułu 4 protokołu zostaje zastąpiony następującym ustępem:
  8. Niezależnie od postanowień niniejszego artykułu import, o którym mowa w ustępach 1, 1 bis, 3, 3bis, 4 oraz 4bis, jak również eksport, o którym mowa w ustępach 2 i 2bis, mogą być dozwolone, z lub do każdego państwa niebędącego stroną niniejszego protokołu, jeżeli na spotkaniu stron państwo to zostało określone jako postępujące zgodnie z artykułem 2, artykułami od 2A do 2E i niniejszym artykułem oraz przedłożyło ono odpowiednie dane, jak przewidziano w artykule 7.
3. Następujący ustęp zostaje dodany do artykułu 4 jako ustęp 9:
9. Dla celów niniejszego artykułu określenie "państwo niebędące stroną niniejszego protokołu" obejmuje, w odniesieniu do określonej kontrolowanej substancji, państwo lub regionalną organizację integracji gospodarczej, które nie wyraziły zgody na przyjęcie zobowiązań wynikających z działań kontrolnych odnoszących się do danej substancji.

P. Artykuł 5: Szczególna sytuacja krajów rozwijających się

Artykuł 5 zostaje zastąpiony następującym artykułem:

1. Każda strona, która jest krajem rozwijającym się i której roczny poziom obliczeniowy zużycia kontrolowanych substancji wymienionych w załączniku A, w przeliczeniu na jednego mieszkańca, jest mniejszy niż 0,3 kg na dzień wejścia w życie protokołu w stosunku do niej, lub w każdym czasie po tym dniu do 1 stycznia 1999 r., będzie uprawniona do opóźnienia o dziesięć lat wykonania obowiązku przestrzegania zgodności ze środkami kontrolowanymi przewidzianymi w artykułach od 2A do 2E, w celu zaspokojenia podstawowych potrzeb krajowych.
2. Jednak każda ze stron, działająca zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, nie przekroczy ani rocznego obliczeniowego poziomu zużycia kontrolowanych substancji wymienionych w załączniku A w ilości 0,3 kg na jednego mieszkańca ani też rocznego obliczeniowego poziomu zużycia kontrolowanych substancji wymienionych w załączniku B w ilości 0,2 kg na jednego mieszkańca.
3. Wprowadzając środki kontrolne przewidziane w artykułach od 2A do 2E, każda ze stron działających na mocy ustępu 1 niniejszego artykułu będzie uprawniona do użycia:
  - (a) dla substancji kontrolowanych wymienionych w załączniku A - średniego rocznego poziomu obliczeniowego zużycia za okres od 1995 r. do 1997 r. włącznie lub obliczeniowego poziomu zużycia 0,3 kg na jednego mieszkańca, w zależności od tego, który wskaźnik jest niższy, jako podstawy dla określenia swojej zgodności ze środkami kontrolnymi;
  - (b) dla substancji kontrolowanych wymienionych w załączniku B - średniego rocznego poziomu obliczeniowego zużycia za okres od 1998 r. do 2000 r. włącznie lub obliczeniowego poziomu zużycia 0,2 kg na jednego mieszkańca, w zależności od tego, który wskaźnik jest niższy, jako podstawy dla określenia swojej zgodności ze środkami kontrolnymi.
4. W przypadku gdy strona działająca na mocy ustępu 1 niniejszego artykułu, w jakimkolwiek czasie, zanim środki kontrolne ujęte w artykułach od 2A do 2E zostaną zastosowane do niej, nie może otrzymać odpowiedniej dostawy kontrolowanych substancji, może ona to zgłosić do sekretariatu. Sekretariat niezwłocznie prześle kopię takiego zawiadomienia stronom, które rozpatrzą tę sprawę w czasie ich następnego spotkania i zdecydują o podjęciu odpowiednich działań.
5. Rozwijanie możliwości wypełnienia zobowiązań stron działających na mocy ustępu 1 niniejszego artykułu, tak aby mogły zastosować się do środków kontrolnych wyszczególnionych w artykułach od 2A do 2E, i ich realizacja przez te same strony będą zależały od efektywnego wprowadzenia w życie współpracy finansowej zgodnie z artykułem 10 oraz przekazania technologii zgodnie z artykułem 10A.
6. Każda ze stron działających na mocy ustępu 1 niniejszego artykułu może, w każdym czasie, zawiadomić pisemnie sekretariat, że po podjęciu wszelkich możliwych kroków nie jest w stanie wprowadzić w życie któregokolwiek lub wszystkich zobowiązań zawartych w artykułach od 2A do 2E ze względu na nieodpowiednie wprowadzenie w życie artykułów 10 i 10A. Sekretariat powinien niezwłocznie przekazać kopię zawiadomienia stronom, które rozpatrzą sprawę podczas ich następnego spotkania, uwzględniając ustęp 5 niniejszego artykułu, oraz zdecydują o podjęciu odpowiednich działań.
7. W okresie między zawiadomieniem a spotkaniem stron, na którym zapadnie decyzja o podjęciu odpowiednich działań, o których mowa w ustępie 6, lub w dalszym okresie, o ile spotkanie stron tak zdecyduje, procedury niezgodności omówione w artykule 8 nie będą zastosowane do strony zawiadamiającej.
8. Spotkanie stron, nie później niż w 1995 r., dokona przeglądu sytuacji, w jakiej znajdują się strony działające zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, uwzględniając efektywną realizację współpracy w dziedzinie finansowej i transferu technologii do tych stron, oraz dokona zmian, które mogą być uznane za konieczne w odniesieniu do harmonogramu środków kontrolnych, stosowanych wobec tych stron.
9. Decyzje stron, o których mowa w ustępach 4, 6 i 7 niniejszego artykułu, zostaną podjęte zgodnie z procedurą podejmowania decyzji przewidzianą w artykule 10.

Q. Artykuł 6: Ocena i przegląd środków kontrolnych

Następujące wyrazy zostają dodane w artykule 6 protokołu po wyrazach "artykule 2":
", artykułach od 2A do 2E oraz sytuację dotyczącą produkcji, importu i eksportu substancji przejściowych z grupy I załącznika C"

R. Artykuł 7: Przekazywanie danych

1. Artykuł 7 protokołu otrzymuje następujące brzmienie:

1. W ciągu trzech miesięcy od dnia, kiedy państwo stało się stroną, każda strona dostarczy sekretariatowi dane statystyczne o produkcji, imporcie i eksporcie każdej z kontrolowanych substancji wymienionych w załączniku A za rok 1986 lub też szacunki takich danych, jeżeli aktualne dane nie są dostępne.
2. Każda strona dostarczy sekretariatowi dane statystyczne z roku 1989 o produkcji, imporcie i eksporcie każdej z kontrolowanych substancji określonych w załączniku B oraz dane dotyczące każdej z przejściowych substancji określonych w grupie I załącznika C lub szacunki takich danych, jeżeli aktualne dane nie są dostępne, najpóźniej w ciągu trzech miesięcy od daty wejścia w życie dla danej strony postanowień protokołu, w odniesieniu do substancji wymienionych w załączniku B.
3. Każda strona złoży w sekretariacie informacje o danych statystycznych dotyczących rocznej produkcji (jak określono w ustępie 5 artykułu 1) oraz oddzielnie poinformuje o danych dotyczących:
  - ilości zużytych jako surowiec w produkcji innych chemikaliów,
  - ilości zniszczonych technologiami zaakceptowanymi przez strony,
  - importu oraz eksportu do stron i państw niebędących stronami,każdej z kontrolowanych substancji wymienionych w załączniku A i B, jak również substancji przejściowych z grupy I załącznika C za rok, w którym postanowienia odnośnie do substancji ujętych w załączniku B weszły w życie dla danej strony, oraz za każdy następny rok. Dane powinny być przekazane nie później niż w dziewięć miesięcy po zakończeniu roku, którego dotyczą.
4. Dla stron działających zgodnie z postanowieniami ustępu 8 (a) artykułu 2 wymagania ustępów 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, dotyczące danych statystycznych o imporcie i eksporcie, będą uznane za wystarczające, jeżeli odpowiednie regionalne organizacje integracji gospodarczej dostarczą dane o imporcie i eksporcie między organizacjami i państwami niebędącymi członkami tej organizacji.

S. Artykuł 9: Badania, rozwój, uświadomienie opinii publicznej i wymiana informacji

W ustępie 1 artykułu 9 protokołu litera (a) otrzymuje następujące brzmienie:

- "(a) najskuteczniejszymi technologiami ulepszania konfekcjonowania, odzysku, wtórnego przerobu lub niszczenia kontrolowanych i przejściowych substancji, lub w inny sposób zmniejszającymi ich emisję;"

T. Artykuł 10: Pomoc techniczna

Artykuł 10 protokołu zostaje zastąpiony następującym artykułem:

Artykuł 10 Mechanizm finansowy

1. Strony ustalą mechanizm zapewniający współpracę finansową i techniczną, włącznie z przekazywaniem technologii stronom działającym na mocy ustępu 1 artykułu 5 niniejszego protokołu, tak aby umożliwić ich zgodność ze środkami kontrolnymi, podanymi w artykułach od 2A do 2E niniejszego protokołu. Mechanizm, do którego wkłady (kontrybucje) będą uzupełnieniem innych przekazów finansowych dla stron działających na mocy tego ustępu, ma pokrywać wszystkie uzgodnione zwiększające się koszty stron, tak aby umożliwić stronom realizację środków kontroli przewidzianych w protokole. Lista kategorii wzrastających kosztów zostanie określona na spotkaniu stron.

2. Mechanizm ustalony w ustępie 1 obejmuje Fundusz Wielostronny. Może on również obejmować inne środki wielostronnej, regionalnej lub dwustronnej współpracy.

3. Fundusz Wielostronny powinien:

- (a) pokrywać odpowiednio, w drodze dotacji lub koncesji i zgodnie z kryteriami przyjętymi przez strony, uzgodniony wzrost kosztów;
- (b) finansować funkcje punktu informacyjnego w celu:
  - (i) pomocy stronom działającym na mocy ustępu 1 artykułu 5, poprzez badania uwzględniające specyfikę kraju i inną techniczną współpracę dla określenia ich potrzeb w celu kooperacji;
  - (ii) ułatwienia technicznej współpracy dla zaspokojenia tych potrzeb;
  - (iii) upowszechniania, jak przewidziano w artykule 9, informacji i stosownych materiałów oraz organizowania seminariów, przeprowadzania sesji szkoleniowych i innych działań z tym związanych, przynoszących korzyść stronom będącym krajami rozwijającymi się, oraz
  - (iv) ułatwiania i kontrolowania wielostronnej, regionalnej lub dwustronnej współpracy realizowanej przez strony będące krajami rozwijającymi się;

- (c) finansować usługi związane z funkcjonowaniem sekretariatu Funduszu Wielostronnego oraz związane z tym wydatki.

4. Fundusz Wielostronny działa pod kierownictwem stron, które decydują o jego ogólnej polityce.

5. Strony powołają Komitet Wykonawczy dla rozwoju i kontroli realizacji szczególnej polityki działania, wytycznych oraz spraw administracyjnych, włącznie z wydawaniem środków, dla osiągnięcia celów Funduszu Wielostronnego. Komitet Wykonawczy wykonuje swoje zadania i ponosi odpowiedzialność w zakresie jego obowiązków uzgodnionych przez strony przy współpracy i pomocy Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju (Bank Światowy), Programu Narodów Zjednoczonych do spraw Środowiska, Programu Narodów Zjednoczonych do spraw Rozwoju i innych właściwych agend, w zależności od obszaru ich działania. Członkowie Komitetu Wykonawczego, wybierani na podstawie proporcjonalnej reprezentacji stron działających na mocy ustępu 1 artykułu 5 oraz stron niedziałających na podstawie tych zasad, będą aprobowani przez strony.

6. Fundusz Wielostronny jest finansowany przez wkłady stron niedziałających na mocy ustępu 1 artykułu 5 w walucie wymiennej lub, w pewnych okolicznościach, w formie rzeczowej i/lub w walucie narodowej na podstawie skali szacunków Organizacji Narodów Zjednoczonych. Inne strony będą zachęcane do wnoszenia wkładów. Współpraca dwustronna i w szczególnych przypadkach ustanowiona w drodze decyzji stron współpraca regionalna może w określonym procencie na podstawie decyzji i kryteriów przez nią przyjętych być uważana jako wkład na rzecz Funduszu Wielostronnego, pod warunkiem że tego rodzaju współpraca co najmniej:

- (a) odnosi się ściśle do zgodności z postanowieniami niniejszego protokołu;
- (b) zapewnia dodatkowe środki oraz
- (c) pokrywa uzgodnione zwiększające się koszty.

7. Strony będą decydować o budżecie programu Funduszu Wielostronnego na każdy okres finansowy oraz o procentowych wkładach poszczególnych stron na jego rzecz.

8. Środki z Funduszu Wielostronnego będą wypłacane za zgodą strony beneficjenta.

9. Decyzje stron zgodnie z niniejszym artykułem będą podejmowane, o ile to możliwe, w drodze konsensusu. Jeśli wszelkie możliwości osiągnięcia konsensusu zostaną wyczerpane i porozumienie nie zostanie osiągnięte, decyzje będą podejmowane większością dwóch trzecich głosów stron obecnych i głosujących, stanowiących większość stron działających zgodnie z ustępem 1 artykułu 5 obecnych i głosujących, oraz większość stron niedziałających w tym trybie obecnych i głosujących.

10. Mechanizm finansowy określony w tym artykule nie będzie miał wpływu na jakiegokolwiek porozumienia, które mogą być zawarte w odniesieniu do innych kwestii dotyczących środowiska.

U. Artykuł 10A: Transfer technologii

Następujący artykuł zostaje dodany do protokołu jako artykuł 10A:

Artykuł 10A Transfer technologii

Każda ze stron będzie podejmować wszelkie działania, zgodne z programami przewidzianymi w mechanizmach finansowych, aby zapewnić:

- (a) by najbardziej dostępne, bezpieczne dla środowiska substytutu i odnośne technologie były szybko przekazywane stronom działającym na mocy ustępu 1 artykułu 5 oraz
- (b) by przekazywanie, o którym mowa w punkcie (a), było realizowane w sposób rzetelny i najbardziej korzystny.

V. Artykuł 11: Spotkania stron

W ustępie 4 artykułu 11 protokołu litera (g) otrzymuje następujące brzmienie:

- "(g) dokonywanie, zgodnie z artykułem 6, oceny środków kontroli i sytuacji pod kątem substancji przejściowych;"

W. Artykuł 17: Strony przystępujące po wejściu w życie protokołu

W artykule 17 po wyrazach "wynikające z artykułu 2," dodaje się wyrazy:
"artykułów od 2A do 2E,"

X. Artykuł 19: Wystąpienie

Artykuł 19 protokołu otrzymuje następujące brzmienie:

"Każda ze stron może wypowiedzieć niniejszy protokół poprzez złożenie pisemnego zawiadomienia depozytariuszowi w każdym czasie po czterech latach wypełniania zobowiązań wyszczególnionych w ustępie 1 artykułu 2A. Każde takie wypowiedzenie będzie skuteczne po upływie jednego roku od jego otrzymania przez depozytariusza lub od każdej późniejszej daty, jaka zostanie określona w zawiadomieniu o wystąpieniu."

Y. Załączniki

Następujące załączniki zostają dodane do protokołu:

Załącznik B SUBSTANCJE KONTROLOWANE

GRUPA	SUBSTANCJA	POTENCJAŁ ZUBOŻANIA OZONU
GRUPA I		
CF3Cl	(CFC-13)	1,0
C2FCl5	(CFC-111)	1,0
C2F2Cl4	(CFC-112)	1,0
C3FCl7	(CFC-211)	1,0
C3F2Cl6	(CFC-212)	1,0
C3F3Cl5	(CFC-213)	1,0
C3F4Cl4	(CFC-214)	1,0
C3F5Cl3	(CFC-215)	1,0
C3F6Cl2	(CFC-216)	1,0
C3F7Cl	(CFC-217)	1,0
GRUPA II		
CCl4	czterochlorek węgla	1,1
GRUPA III		
C2H3Cl3*	1,1,1 -trójchloroetan (metylochloroform)	0,1

* Ten wzór nie odnosi się do 1, 1, 2-trójchloroetanu.

Załącznik C SUBSTANCJE PRZEJŚCIOWE

GRUPA	SUBSTANCJA
GRUPA I	

CHFCl ₂	(HCFC-21)
CHF ₂ Cl	(HCFC-22)
CH ₂ FCl	(HCFC-31)
C ₂ HFCl ₄	(HCFC-121)
C ₂ HF ₂ Cl ₃	(HCFC-122)
C ₂ HF ₃ Cl ₂	(HCFC-123)
C ₂ HF ₄ Cl	(HCFC-124)
C ₂ H ₂ FCl ₃	(HCFC-131)
C ₂ H ₂ F ₂ Cl ₂	(HCFC-132)
C ₂ H ₂ F ₃ Cl	(HCFC-133)
C ₂ H ₃ FCl ₂	(HCFC-141)
C ₂ H ₃ F ₂ Cl	(HCFC-142)
C ₂ H ₄ FCl	(HCFC-151)
C ₃ HFCl ₆	(HCFC-221)
C ₃ HF ₂ Cl ₅	(HCFC-222)
C ₃ HF ₃ Cl ₄	(HCFC-223)
C ₃ HF ₄ Cl ₃	(HCFC-224)
C ₃ HF ₅ Cl ₂	(HCFC-225)
C ₃ HF ₆ Cl	(HCFC-226)
C ₃ H ₂ FCl ₅	(HCFC-231)
C ₃ H ₂ F ₂ Cl ₄	(HCFC-232)
C ₃ H ₂ F ₃ Cl ₃	(HCFC-233)
C ₃ H ₂ F ₄ Cl ₂	(HCFC-234)
C ₃ H ₂ F ₅ Cl	(HCFC-235)
C ₃ H ₃ FCl ₄	(HCFC-241)
C ₃ H ₃ F ₂ Cl ₃	(HCFC-242)
C ₃ H ₃ F ₃ Cl ₂	(HCFC-243)
C ₃ H ₃ F ₄ Cl	(HCFC-244)

C3H4FCI3	(HCFC-251)
C3H4F2CI2	(HCFC-252)
C3H4F3CI	(HCFC-253)
C3H5FCI2	(HCFC-261)
C3H5F2CI	(HCFC-262)
C3H6FCI	(HCFC-271)

Artykuł 2: WEJŚCIE W ŻYCIE

1. Niniejsze poprawki wejdą w życie dnia 1 stycznia 1992 r., pod warunkiem że przynajmniej 20 dokumentów ratyfikacyjnych, przyjęcia lub zatwierdzenia zostanie złożonych przez państwa lub regionalne organizacje integracji gospodarczej, które są stronami Protokołu montrealskiego w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową. W przypadku gdy warunek ten nie zostanie w podanym terminie spełniony, poprawki wejdą w życie dziewięćdziesiątego dnia po dniu spełnienia tego warunku.

2. Dla celów ustępu 1 żaden dokument złożony przez regionalną organizację integracji gospodarczej nie będzie liczony jako dodatkowy w stosunku do dokumentów złożonych przez państwa członkowskie tej organizacji.

3. Po wejściu w życie poprawek zgodnie z ustępem 1, w stosunku do innych stron protokołu poprawki wejdą w życie dziewięćdziesiątego dnia po złożeniu dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia lub zatwierdzenia przez tę stronę.

Po zaznajomieniu się z powyższymi poprawkami, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- poprawki zostały uznane za słuszne zarówno w całości, jak i każde z postanowień w nich zawartych,
- Rzeczpospolita Polska postanawia przystąpić do tych poprawek,
- poprawki są przyjęte, potwierdzone i będą niezmiennie zachowywane.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie dnia 20 września 1996 r.